

ELECCIONS AUTONÒMIQUES 2023

8 claus a favor del planeta, les persones i la democràcia

El camí que emprenguem després del nou cicle electoral ha de conduir-nos a una societat que **pose en el centre el benestar de les persones i la cura del planeta**. La ciència ens diu que aquesta dècada és crucial per a actuar contra la crisi climàtica¹ i que els quatre pròxims anys seran decisius per a posar en marxa les millors propostes, estrényer la col·laboració de les institucions i implicar decisivament la ciutadania. **El nostre planeta està malalt² i la urgència del desafiament que tenim davant requereix estar a l'altura.**

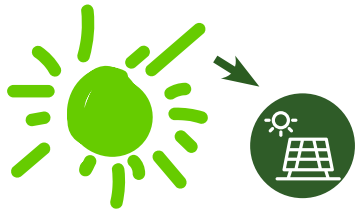
Hem de superar la noció de canvis cosmètics, incrementals o de segon nivell. Necessitem un canvi revolucionari en la nostra manera de pensar i d'actuar i, la bona notícia, és que això suposarà una enorme oportunitat de progrés i benestar per a la gran majoria de les persones.

Enfront de minories que acaparen la riquesa, depreden els recursos i el patrimoni natural, escapen de les seues responsabilitats democràtiques, desvien l'atenció de l'opinió pública i ignoren a les futures generacions, **és temps de plantejar alternatives des d'una acció política valenta i sense distraccions.**

Un altre model de societat i d'economia en pau amb el planeta és possible i el volem construir amb i des de la gent, amb la convicció que és possible **reforçar els llaços de solidaritat** que ens uneixen, ens fan més resilents i ens brindaran un futur millor.

Ací presentem **8 claus** per a avançar cap a un rumb **verd** en favor del **planeta**, les **persones** i la **democràcia** en l'àmbit de les Comunitats Autònomes.

1. [10 claves sobre el nuevo informe del IPCC - ES | Greenpeace España](#)
2. [The nine planetary boundaries - Stockholm Resilience Centre](#)

ENERGIA NETA EN MANS DE LA GENT³

Enfront del malbaratament energètic, l'increment de preus, la dependència i inestabilitat dels mercats internacionals i el canvi climàtic, les Comunitats Autònomes (CC.AA.) han d'accelerar una transició en favor d'una energia neta, barata, local i democratitzada que pose en el centre l'estalvi, el respecte a la biodiversitat i als territoris. És fonamental apostar per formes inclusives i comunitàries de transició que incentiven el paper de la ciutadania, no sols com a consumidors sinó també com a productors, i distribuir els enormes beneficis de les energies renovables en la factura de la llum, l'ocupació i la salut de les persones i el planeta. La transició energètica és una oportunitat per a associar la lluita contra el canvi climàtic i la reducció de la factura energètica i amb això fer una societat més moderna, resilient, justa i cohesionada, en favor de la recuperació dels béns comuns i sense que ningú es quede arrere. Els fons Next Generation són una oportunitat disponible que ha de ser aprofitada, especialment per a impulsar les energies renovables, l'autoconsum, les comunitats energètiques i l'eficiència a través de la rehabilitació energètica dels edificis.

Les CC.AA. tenen la clau per a:⁴

PETICIÓ

➤ **Establir una major ambició en els plans autonòmics amb els objectius en matèria d'eficiència energètica, estalvi i energies renovables** per a aconseguir un sistema elèctric 100% renovable en 2030 i una reducció de les emissions d'efecte d'hivernacle d'almenys un 55% respecte a 1990 a nivell de cada CC.AA., per a no superar el límit d'escalfament de 1,5 °C establert per la ciència.

PETICIÓ

➤ **Impulsar i garantir la instal·lació de comunitats energètiques i l'autoconsum (individual i col·lectiu)⁵** amb energies renovables mitjançant tràmits clars des del model de "*finestra única amb solució integrada*" i un accés eficaç a les ajudes públiques (Fons Next Generation) i especialment per a les famílies i comunitats amb menys recursos. És urgent desbloquejar l'autoconsum col·lectiu amb procediments àgils amb les distribuïdores i controlant l'incompliment i abús injustificat de poder que exerceixen actualment. S'ha de garantir una informació estadística transparent sobre l'avanç de l'autoconsum.

3. [Energías renovables | Greenpeace España](#)

4. [Más información a: Desarrollo renovable necesario para el clima y respetuoso con la biodiversidad y las personas - ES | Greenpeace España](#)

5. [Alternativas de energía ciudadana contra el cambio climático - ES | Greenpeace España](#)

PETICIÓ

➤ **Implantar les renovables amb un major equilibri en el territori⁶** gràcies a una planificació territorial que definisca espais d'aptitud per al desenvolupament de les energies renovables en funció de criteris ambientals i socials. Garantir el diàleg i equilibri d'interessos i solucions des del primer moment així com un repartiment just dels beneficis amb les comunitats que acolliran els projectes.

PETICIÓ

➤ **Establir un pla de descarbonització d'edificis privats i de lluita contra la pobresa energètica amb un rol actiu dels poders públics,⁷** amb focus en la substitució dels sistemes de calefacció fòssil, refrigeració i en l'aïllament tèrmic, especialment en les famílies més vulnerables. Aquest pla ha d'incloure un Fons d'habitatge social i ecològic, al qual es puguen associar municipis que inverteixen en habitatges de preu taxat per a persones de baixos ingressos. També ha de disposar d'ajudes a l'eficiència de cara al parc d'habitatges en règim de lloguer.

PETICIÓ

➤ **Edificis públics autonòmics “zero emissions”:** elaborar un pla per a “solaritzar” i aïllar tèrmicament els edificis com ara hospitals, centres de salut, escoles, biblioteques, centres administratius, entre altres, i garantir un consum d'electricitat 100% renovable. Substituir les calderes de gas i gasoil, per bombes de calor i altres solucions renovables. Apostar per la modernització dels centres sanitaris i escolars per a millorar la seua eficiència energètica i habitabilitat en nom de la millora de la qualitat del servei públic i l'estalvi de costos. Eliminar tots els materials tòxics i no saludables, inclòs el plom i l'amiant, així com reduir l'ús de materials d'un sol ús.

6. [Desarrollo renovable necesario para el clima y respetuoso con la biodiversidad y las personas - ES | Greenpeace España](#)

7. [Alianza por la rehabilitación de viviendas sin deja a nadie atrás - ECODES - Tiempo de actuar](#)

MOURE'NS DE FORMA MÉS INTEL·LIGENT I SALUDABLE ÉS POSSIBLE⁸

Millorar la manera de moure'ns és essencial per a la nostra qualitat de vida, la nostra salut, el nostre treball i per a superar els reptes ambientals, socials i econòmics sense sobrepassar els límits establits per la ciència en relació al canvi climàtic. El model de transport de “una persona, un cotxe” i de “accés total” dels turismes a l'espai urbà ha de canviar 180 graus cap a un sistema de transport modern, net, inclusiu, multimodal i vertebrador. Existeix una enorme oportunitat de guany en benestar i de consolidar una societat més resilient, cohesionada, justa i saludable. Les CC.AA. han de liderar aquest nou model de mobilitat garantint serveis públics, eficients, accessibles i de qualitat, amb focus en el transport col·lectiu i multimodal. Per a això necessitem les següents mesures autonòmiques:

- PETICIÓ** ➤ **Aprovar una llei de mobilitat sostenible autonòmica que afavorisca un model de transport net, intel·ligent i socialment equitatiu**, prioritzant les maneres no motoritzades (vianant i bicicleta) i el transport col·lectiu i compartit enfront de l'ús de l'automòbil particular en propietat, invertint la tendència creixent actual, especialment en les àrees metropolitanes.
- PETICIÓ** ➤ **En els plans autonòmics de mobilitat, el tren ha d'aparèixer com a mecanisme central de vertebració econòmica i territorial**, tant per al transport de persones com de mercaderies, tant en rodalia com en la mitjana distància.
- PETICIÓ** ➤ **Reforçar l'oferta de transport públic**, dimensionant la xarxa a les necessitats reals de mobilitat. Equilibrar el servei i atendre les àrees infradotades. Assegurar la multimodalitat del transport públic, possibilitant, per exemple, el transport en trens i busos de vehicles de mobilitat personal com a bicicletes i patinets.
- PETICIÓ** ➤ **Sistema de targeta única de transport que incentive l'ús del transport públic i reduïska les emissions**. Implantació d'una targeta única de transport que permeti utilitzar totes les maneres de transport (bus, metro, tramvia, bicicletes elèctriques, etc). Aquest sistema farà que el transport públic siga més barat, que la compra de bitllets siga més fàcil i, per tant, que els mitjans públics siguin molt més atractius que els vehicles privats.

8. [Movilidad | Greenpeace España](#)

PETICIÓ

➤ **Desenvolupar una xarxa ciclista** en col·laboració amb els ajuntaments i garantint la possibilitat de moure's amb bicicleta amb seguretat en i entre municipis veïns a través d'una xarxa segura i connectada, eliminant les bretxes que existeixen actualment.

PETICIÓ

➤ **Adaptar l'oferta de transport a les necessitats de la població rural** amb solucions de mobilitat específiques com, per exemple, els serveis de transport a demanda, mobilitat compartida o rutes dinàmiques d'autobusos.

PETICIÓ

➤ **Avançar en l'electrificació del transport públic i en la disponibilitat de punts de recàrrega per a tota mena de vehicles elèctrics**, especialment en rutes interurbanes i en llocs on la baixa densitat de població dificulta la gestió del transport públic.

PETICIÓ

➤ **Establir incentius d'accés als llocs de treball mitjançant el transport públic i altres formes netes i saludables, i mesures en favor de la conciliació i la cura.** Incentivar Plans de Transport al Treball que siguin obligatoris per als grans generadors de mobilitat (seus d'empreses, esdeveniments, etc.). Millorar la conciliació, la salubritat de les ciutats i el medi ambient amb acords de teletreball que permeten a les persones major temps per a la conciliació de la vida personal i familiar i les cures.

L'AIGUA, UN BÉ ESCÀS I DRET DE TOTES LES PERSONES⁹

L'aigua és el nostre bé més preuat i més greument amenaçat. Cada vegada tenim menys aigua disponible i el canvi climàtic ja està aguditzant l'estrés hídric. Les solucions no passen per realitzar més embassaments, transvasaments o dessaladores, d'enorme cost i ineficiència i que mantenen la il·lusió irresponsable de disponibilitat il·limitada. Tampoc passen per continuar amb la permissivitat còmplice enfront de l'explotació dels aqüífers, ni per reduir els ja minsos cabals ecològics i convertir els nostres rius en autèntiques clavegueres sense vida. Enfront de les falses solucions és urgent que les CC.AA. promoguen una nova cultura de la gestió i l'ús de l'aigua i passar la pàgina del malbaratament, la contaminació, de les megainfraestructures i posar fi al frau. Les solucions passen per reconèixer el dret a una aigua de qualitat i a un medi ambient equilibrat com a element central que guie les actuacions en aquesta matèria. A més, ha de promoure's una vertadera planificació i gestió que pose en el centre l'adaptació al canvi climàtic, l'eficiència, el reequilibri en els usos i la reutilització. En aquest sentit és fonamental disminuir l'insaciable consum d'aigua, especialment per part d'una agricultura i ramaderia industrials i intensives que operen en un règim d'inacceptable "zona franca ecològica" amb un cost associat que paguem tots.

Algunes propostes per a la nova legislatura són:

- PETICIÓ** ➤ **Prohibir els nous projectes de ramaderia industrial** i l'ampliació dels existents. Reduir la cabanya ramadera en intensiu de la Comunitat Autònoma en un 50% per a 2030.¹⁰
- PETICIÓ** ➤ **Reducció de la contaminació de l'aigua per l'ús de fertilitzants** sintètics i per excrements i purins de la ramaderia industrial.
- PETICIÓ** ➤ **Col·laborar en la identificació i tancament dels pous il·legals començant amb els de major impacte ecosistèmic** dins de la Comunitat Autònoma. Acabar amb la impunitat dels delictes relacionats amb el robatori i la contaminació de l'aigua.¹¹

9. [Agua | Greenpeace España](#)

10. [Macrogranjas - ES | Greenpeace España](#)

11. [El robo del agua, impunidad más allá de los pozos ilegales - ES | Greenpeace España](#)

PETICIÓ

➤ **Reconversió del regadiu industrial, intensiu** i superintensiu a explotacions sostenibles, diversificades i de baix consum d'aigua adaptades als cabals disponibles a conseqüència dels efectes del canvi climàtic.

PETICIÓ

➤ **Promoure una gestió eficient dels recursos hídrics en el consum** i incentivar una major progressivitat tarifària. Incorporar les tecnologies més eficients en els sistemes gestionats de depuració, recuperació i utilització d'aigües.

PETICIÓ

➤ **Col·laborar en la protecció i restauració dels rius**, dels boscos de ribera i de les capçaleres de valls. Desenvolupar projectes de millora de la capacitat de recàrrega dels aqüífers sota el concepte de "plantar aigua".

EL NOSTRE PATRIMONI NATURAL LLIURE D'AMENACES

El nostre patrimoni natural sosté la vida de les nostres societats i és la base de la nostra cultura i economia. No hi ha poble, ciutat o activitat que pugui prosperar si no hi ha pluja, si els rius i aqüífers es contaminen i exhaurixen, si es destrueix la costa, si s'incendien els boscos o si no es protegeix el sòl enfront de l'erosió i la desertificació. La península ibèrica alberga un dels majors patrimonis ecològics d'Europa. És el llegat més preciós que rebem i que podem traslladar a les futures generacions. No obstant això, vivim un moment d'enormes desafiaments per al futur del planeta amb el canvi climàtic cridant alarmantment a les nostres portes. Per això, és fonamental reconèixer el valor estratègic del nostre capital natural per damunt d'interessos econòmics de curt termini. La nostra geografia està plena de cicatrius en forma d'especulació urbanística, aeroports infrautilitzats, macrogranges, aiguamolls col·lapsats, estacions d'esquí sense neu i altres infraestructures infrautilitzades que testimonien la urgència d'una nova manera de fer política en favor de l'interès públic i de les futures generacions.

Per això, les Comunitats Autònomes han de:

- PETICIÓ** ➤ **Elaborar i implementar un pla d'adaptació als escenaris de canvi climàtic** enfront de les amenaces (onades de calor, incendis, sequeres, inundacions, pujada del nivell de la mar, etc.) amb estratègies d'increment de la resiliència en les temàtiques i àrees clau i amb una disponibilitat pressupostària adequada.
- PETICIÓ** ➤ **Ampliar la protecció i recuperació d'ecosistemes i d'espècies fins a aconseguir el llindar d'un 30% de la superfície terrestre protegida per a 2030** en totes les CC.AA., duent a terme els preceptius instruments d'ordenació i gestió¹². Aquesta planificació haurà de tindre en compte la multifuncionalitat dels usos del territori i la necessitat de preservació dels seus serveis ecosistèmics. Així mateix, ha de realitzar-se considerant la necessitat d'adaptació als escenaris del canvi climàtic i els seus riscos associats i la inclusió de les comunitats que habiten a nivell local en la presa de decisions
- PETICIÓ** ➤ **Impulsar una gestió forestal adaptativa i una silvicultura integrada a altres activitats conformant un paisatge en mosaic més resilient** enfront dels escenaris de canvi climàtic. De manera especial, ha de reduir-se el risc de propagació de grans incendis forestals.

12. Planes de Ordenación de los Recursos Naturales (PORN), los Planes Rectores de Uso y Gestión (PRUG)

➤ **Establir una política de prevenció i extinció d'incendis** durant tot l'any que tinga en compte el canvi climàtic i potenciar plans de recuperació de zones incendiades¹³. Es requereix el compliment de la Llei de muntanyes pel que fa als plans de prevenció o defensa en zones d'alt risc d'incendi forestal. En zones d'alt risc d'incendi i zones d'interfície urbana forestal, la gestió forestal preventiva ha de prioritzar una fragmentació del paisatge que evite la continuïtat del combustible. Posar en marxa campanyes de sensibilització i educació per a capacitar a la població en la prevenció i l'autoprotecció.

➤ **Prioritzar partides pressupostàries destinades a recursos per a la gestió forestal** que reduïska la quantitat de combustible (continuïtat i distribució), per a generar paisatges resilents a incendis d'alta intensitat.

➤ **Promoure la restauració ecològica, els corredors ecològics i la protecció de boscos madurs.** Coordinació entre les administracions competents, fomentant la participació intersectorial i la transparència.

➤ **Potenciar el paper dels pol·linitzadors** mitjançant la reducció de l'ús de plaguicides sintètics en un 50% per a 2030, que permeta revertir l'actual pèrdua de biodiversitat. Prohibició de l'ús del glifosat en els seus usos en jardineria urbana i de conservació i presentar un pla de transició per a la seua total eliminació en l'agricultura.

13. [Incendios forestales | Greenpeace España](#)

POBLES VIUS I PROMOTORS DE BENESTAR¹⁴

No podem lluitar contra la crisi climàtica i la pèrdua de biodiversitat sense un medi rural viu i sostenible. Necessitem enfortir l'Espanya rural com a element estratègic de resiliència i adaptació. És fonamental una aposta per hàbitats vius i diversos i conformant paisatges en mosaic on les activitats humanes i els ecosistemes es donen la mà. D'aquesta manera, necessitem garantir drets i desenvolupar pràctiques sostenibles en el nostre medi rural perquè només amb elles podrem fer front als efectes de la crisi climàtica. La falta d'infraestructures, de serveis públics i d'oportunitats d'ocupació en les zones rurals són barreres per a les persones que treballen en la terra i impedeixen donar una resposta adequada al repte demogràfic, especialment entre els i les més joves.

L'acció de les CC.AA. haurà de:

- **➤ Fomentar la sobirania alimentària, l'agrodiversitat i l'agricultura ecològica** fins a aconseguir un 30% de la superfície agrícola utilitzada per a 2030 i el 100% per a 2050.¹⁵
- **➤ Donar suport a la cadena ecològica de proximitat** mitjançant la creació i millora de centres logístics de suport i distribució a l'agricultura i ramaderia ecològica i pesca sostenible. Ampliar els mercats agroecològics de barri i la xarxa de mercats ambulants (no sedentaris). Posar en valor i promoure la diferenciació de productes vinculats a la protecció de la naturalesa i a les xarxes de distribució de productes de proximitat.
- **➤ Fomentar la “dieta de salut planetària”¹⁶** i el consum de productes d'origen vegetal, ecològics, de temporada i locals, i donar-los prioritat en els processos de contractació de serveis d'alimentació en els menjadors de col·legis, hospitals, residències de la tercera edat, etc., en línia amb la Llei de Contractes del Sector Públic (9/2017).
- **➤ Crear i distribuir una cistella bàsica social d'aliments ecològics**, locals i de temporada a famílies vulnerables (amb Renda Mínima d'Inserció).

14. [Salvar el planeta desde la España vaciada](#)

15. [Agricultura y ganadería | Greenpeace España](#)

16. [¿Tu alimentación es sostenible? | Greenpeace España](#)

➤ **Defensar la pesca artesanal i sostenible**, amb la millora de la gestió dels recursos pesquers i ecosistemes marins¹⁷. Posar en valor i promoure la diferenciació de productes procedents d'aquestes pesqueres i ampliar la superfície marina protegida. Lluitar contra la sobreexplotació de caladors i la pesca il·legal.

➤ **Fomentar el turisme que reconega el valor natural, cultural i patrimonial del territori**, amb una adequada planificació que tinga en compte la capacitat de càrrega de l'entorn i busque un equilibri social i ecològic. Introduir taxes turístiques en zones de turisme massiu.

➤ **Garantir els serveis públics bàsics** d'educació, salut i cures, així com d'ocupació, suport i serveis a les cooperatives, petites i mitjanes empreses per a evitar la pèrdua de població. Assegurar una normativa que discrimine positivament la xicoteta producció local enfront de les grans empreses.

➤ **Promoure campanyes de sensibilització i conscienciació sobre el medi rural**, de manera que la seua realitat es tinga en compte en la presa de decisions, amb solucions diferenciades i no focalitzades en ciutats, reduint així la bretxa urbà-rural.

17. Pesca sostenible | Greenpeace España

CONSUMIR MENYS, CUIDAR-NOS MÉS I VIURE MILLOR¹⁸

El nostre estil de vida requereix consumir els recursos de 2,5 planetes. El 12 de maig, dia que comença la campanya electoral per a les eleccions autonòmiques i municipals 2023, haurem esgotat com a país els recursos del planeta disponibles i entrarem en deute ecològic¹⁹. Necessitem un canvi cultural de la nostra manera de consumir en favor de la sobrietat, el compartir i reparar, l'ús de productes de segona mà i la reducció de residus per a convertir les nostres ciutats i pobles en llocs més saludables per a viure, amb major benestar i menor petjada ecològica. És possible garantir amb qualitat les necessitats bàsiques de les persones, incentivar l'estalvi material i energètic i l'economia circular i penalitzar l'hiperconsumisme, el malbaratament, la cultura de l'usar i tirar, l'obsolescència accelerada i superar l'ostentació a costa del planeta i de l'accentuació de les desigualtats.

Per a això, les polítiques autonòmiques poden:

- ➤ **Garantir una compra pública ecològica i sostenible i establir polítiques que fomenten la reparabilitat i la reutilització** de béns de consum així com fomentar l'ocupació en aquestes temàtiques.
- ➤ **Promoure el consum conscient, responsable** i amb millors hàbits. Exigir la durabilitat i la reparabilitat dels productes i prohibir l'obsolescència programada. Implantar en l'educació formal les competències i habilitats necessàries per a la sostenibilitat i el consum responsable amb formació obligada per al professorat.
- ➤ **Constituir Autoritats Competents per al desenvolupament del Reglament sobre Desforestació Importada** i amb això monitorar i reduir l'impacte dels productes importats, inclosos els de la compra pública, en els ecosistemes forestals de tercers països.
- ➤ **Promoció d'un oci per al bon viure** a l'aire lliure i en la naturalesa i amb activitats d'esport, cultura i de voluntariat social i internacional. Establir zones lliures de publicitat. Prohibir la publicitat nociva per a la salut.

18. [Consumo responsable | Greenpeace España](#)

19. [Country Overshoot Days 2023](#)

PETICIÓ

➤ **Abandonar el model d'abocador i incineració.** Establiment d'un model descentralitzat, de proximitat, que prioritze la reducció, reutilització, reciclatge i aprofitament de la matèria orgànica separada en origen, implantant compostatge, sistemes de depòsit, devolució i retorn (SDDR), etc.

PETICIÓ

➤ **Garantir una reducció del desaprofitament alimentari** d'almenys el 50% per a 2024 en totes les baules de la cadena alimentària, però en particular en la producció.

PETICIÓ

➤ **Promoure el reciclatge de residus orgànics i la reducció d'envasos d'un sol ús.**

UNA ECONOMIA MÉS DEMOCRÀTICA AL SERVEI DE LES PERSONES I EL PLANETA

L'actual model socioeconòmic està caracteritzat pel creixement il·limitat, per l'extracció lineal i el dispendi curterminista del capital natural i una acumulació excessiva de poder i riquesa en l'1% més ric. Una economia democratitzada, inclusiva, cooperativa i que garantisca una igualtat d'oportunitats i drets i preserve el seu capital natural és la base d'un model responsable que promogui un major benestar de les persones i de les futures generacions. És necessari eixir del marc d'una economia d'oligopolis que distorsionen els mercats en favor dels seus beneficis extraordinaris i en detriment dels actors econòmics locals i els consumidors. És fonamental apostar per la igualtat d'oportunitats, la conciliació del treball i les cures, garantir la coherència i eficàcia de la despesa pública en favor dels serveis públics i els béns comuns i fomentar models d'organització empresarial i innovació més cooperatius, de prosperitat compartida i compromesos amb el local, la responsabilitat fiscal i ambiental.

Des de les Comunitats Autònomes caldria:

➤ **Garantir el dret d'accés als subministraments bàsics** d'aigua, calefacció i electricitat i habitatge a les persones que es troben en situació de vulnerabilitat i pobresa energètica.

➤ **Establir la contractació pública ecològica i sostenible** com a eix principal dels models de consum i per a les licitacions de les administracions públiques.

➤ **Avançar en una fiscalitat verda i justa²⁰ a nivell autonòmic** que incentive els canvis de comportament sota els principis de progressivitat i de "qui contamina paga" i reforce el pressupost verd en la transició ecològica justa i "inversions de futur". La nova fiscalitat ha d'establir incentius clars per a un ús del transport net, l'estalvi energètic, d'aigua, la producció i consum d'energies renovables, l'adquisició i ús dels vehicles de zero emissions així com impostos progressius adequats sobre la contaminació, les emissions, el vehicle privat de motor de combustió, l'abocament i incineració de residus, el canvi d'usos del sòl, l'explotació cinegètica, els fertilitzants sintètics, el consum sumptuós, etc.

20. [Propuestas de fiscalidad ambiental](#)

PETICIÓ

➤ **Posar en marxa mesures fiscals i de suport per a persones i negocis** que vulguen formar part de la transició ecològica: autoconsum, rehabilitació energètica, construcció sostenible, mobilitat sostenible, sistemes de gestió i agregació de la demanda - tant de transport com d'energia elèctrica -, alimentació ecològica, local i de temporada, etc.

PETICIÓ

➤ **Desenvolupar instruments de desenvolupament econòmic local, participatiu i mediambiental** com a pressupostos participatius, la compra pública, el foment de cooperatives energètiques d'energies renovables o el desenvolupament de monedes virtuals locals o regionals.

PETICIÓ

➤ **Enfortir el teixit econòmic de l'economia social, verda i de cures** amb mesures com l'oferta d'espais físics; serveis d'assessoria empresarial i digital; intermediació financera; incentius fiscals; impuls d'ocupació en sectors altament precaritzats (cures, gestió de residus...); promoció de llicències lliures, acords de col·laboració i investigació amb la universitat.

PETICIÓ

➤ **Fer costat a la universitat en les àrees de la sostenibilitat i innovació mediambiental** per a formar a la nova generació de científics i líders per a l'economia del bé comú i la transició ecològica.

PETICIÓ

➤ **Posar les bases d'una economia al servei del bé comú.** Una economia només pot prosperar en la base d'una societat saludable, justa i cohesionada. Per això, és fonamental reforçar aquelles àrees prioritàries per al benestar: polítiques d'ocupació juvenil, rendes bàsiques de garantia d'ingressos, serveis i polítiques socials, habitatge, educació, salut, investigació i innovació, etc.

PETICIÓ

➤ **Posar en marxa pressupostos verds i mesures de mesurament del benestar col·lectiu** "més enllà del PIB".

INSTITUCIONS PROMOTORES DE LA DEMOCRÀCIA

Les administracions autonòmiques gestionen assumptes que afecten la vida quotidiana de les persones i per això, suposen un àmbit privilegiat per a fomentar una major vinculació de la ciutadania amb les institucions i, amb això, guanyar en eficàcia en les polítiques públiques. La participació ciutadana legitima les decisions que sorgeixen d'aquestes, enfortint així el propi sistema democràtic. La promoció d'una ciutadania activa i crítica és un antídoto contra la polarització i la desafecció de la ciutadania amb l'àmbit de la política, dues dels actuals símptomes de degradació democràtica en les nostres societats. Per a això, resulta imprescindible també que les administracions autonòmiques avancen en la senda exemplaritzant de la transparència i el bon govern, rendint comptes, facilitant l'accés a la informació i garantint els mecanismes adequats que les protegeixen de la corrupció.

Per a això les CC.AA. han de:

- PETICIÓ** ➤ **Promoure la participació ciutadana en els assumptes relacionats amb les competències autonòmiques.** Posar en marxa mecanismes efectius que permeten a la pròpia ciutadania involucrar-se en la presa de decisions sobre assumptes de transcendència, com ara els serveis sanitaris, educatius o de protecció mediambiental, projectes d'infraestructures i programes de transports. En el cas de les iniciatives legislatives autonòmiques, millorar la qualitat i inclusió dels processos de consulta pública, flexibilitzar els requisits d'accés i garantir la vinculació dels seus resultats.
- PETICIÓ** ➤ **Eliminar les barreres que puguen limitar la participació plena en la vida pública institucional de les dones i els joves, i de grups vulnerables,** com les minories ètniques, les persones migrants i les persones amb discapacitat.
- PETICIÓ** ➤ **Avançar en el govern obert** amb una major transparència en els càrrecs públics i les seues relacions amb els grups de poder mitjançant regulació específica, i amb mesures com el registre dels grups d'interés abans de poder reunir-se amb un càrrec públic.
- PETICIÓ** ➤ **Establir una major transparència** dels comptes i contractes públics, millorant la qualitat i l'accés de la informació.
- PETICIÓ** ➤ **Establir iniciatives de solidaritat i suport a persones defensores dels drets humans** que són assetjades i perseguides en la seua labor de defensa del territori, el medi ambient o els drets humans en altres llocs del món.